

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Vtrum Episcopus Iure diuino sit maior, seu superior Presbytero.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

CAPV IV.

An singuli Ordines sint Sacramenta gratiam conferentia?

DVBIVM I.

Virum Ordinatio Episcopi sit Sacramentum conferens gratiam?

32 Affirmatur.

Respondeo: Quidquid aliqui olim senserint, certum est Ordinationem Episcopi esse proprium Sacramentum conferens gratiam. Ita tenet Altiodorensis 4. parte Summæ, cap. de Ordine, Durandus, Scotus, Maior, Paludanus, in 4. dist. 24. Caietanus Opusc. 11. tom. 1. Pet. Soto lectione 4. de Ordine, qui rectè dicit id esse fide tenendū. Idē tenent Canonistæ in Cap. Cleros, dist. 21. & Cap. Perlectis, dist. 25. Glossa in Proemio 6. decretaliū in verbo Episcopus. Nauarrus cap. 22. Enchiridij nu. 18. & passim recentiores.

Ex Scrip.

Probatur Primò: Quia Scripturæ, quibus ostendimus ordinationem esse Sacramentum, non loquuntur de ordinatione nudi Sacerdotis, sed Episcopi; vt patet 1. ad Timoth. 4. & 2. ad Timor. 1. Agitur enim ibi de impositione manuum, qua Timotheus à Paulo erat ordinatus Episcopus; vt passim docent Patres. Pleraque etiam testimonia Patrū agunt de Episcoporum ordinatione; vt Chrysostomi & Ambrosij suprà, & Leonis epist. 81. c. 1: ergo, nisi hæc ordinatio sit Sacramentū, neque ex Scripturis, neque ex Patribus, nisi per paucis, poterimus probare ordinationem esse Sacramentum.

Ordinatio Episcopalis imprimat characterem.

Probatur Secundò: Ordinatio Episcoporum est ritus exterior imprimens characterem & conferens gratiam. Quòd imprimat characterem, Probatur: tum quia non potest repeti, cuius non potest reddi alia ratio, quàm quod relinquat effectum indelebilem, quem vocamus characterem: tum quia hæc ordinatio confert nouam potestatem, quæ nullo modo potest conuenire Ordini Presbyterali; scilicet potestatem Ordinandi. Nulla ergo est ratio, cur non det etiam nouum characterem, cum character sit potestas spiritalis actiua vel passiuua.

Ille character diuersus est à Sacerdotali

Dices: Non conferre nouum characterem; sed solū, extendere Presbyteralem. Respondeo: Vel extendit, addendo aliquid reale, & hoc satis est: Nam nõ requiritur ad hoc minor efficacia, quàm ad imprimendum nouum; ac proinde illa cæremonia, habens illam efficaciam, erit Sacramentū. Vel extendit solū significatione, nihil addendo; & hoc non sufficit: cum enim detur noua potestas, non est ratio cur etiam non detur nouus character, in quo hæc potestas fundetur. Confirmatur; quia, character Ordinis est potestas actiua, non physico modo, sed morali, veluti signum quoddam diuini pacti, de cooperando homini ad functiones sacramentales, quod signum debet esse quid reale: ergo imprimat realem characterem. Idem confirmari potest, quia ipsi admittunt, Diacono & Subdiacono imprimi diuersos characteres, eò quòd in illis cernantur diuersæ potestates; atqui maior est diuersitas inter potestatem propriam Presbyteri & Episcopi, quàm inter potestatem Diaconi & Subdiaconi; ergo etiam diuersi sunt characteres Episcopi & Presbyteri.

Quòd verò Episcopalis Ordinatio gratiam conferat, patet ex Scriptura, & Patribus suprà citatis; & ex eo quòd Episcopus duo eximia Sacramenta conferre debeat; scilicet Sacramentum Ordinis, & Confirmationis. Denique ex eo, quòd munus Episcopi sit difficillimum: debet enim gubernare Ecclesiam, præesse omnibus Presbyteris; eosque in omnibus rebus diuinis dirigere. Vnde si ad munus Diaconi & Subdiaconi requiritur noua gratia, eorumque Ordinatio est Sacramentum, vt volunt illi Doctores, multò magis ad munus Episcopi gratia requiretur, eiusque Ordinatio Sacramentum erit.

Hæc ratio uatio etiam det gratiam.

Dices: Si Episcopi Ordinatio est Sacramentum distinctum à Presbyteratu, ergo poterit aliquis ordinari Episcopus, qui non sit Presbyter: sicut potest quis ordinari Presbyter, qui nõ sit Diaconus; & Diaconus, qui non sit Subdiaconus.

33 Non potest ordinari Episcopus, qui non sit Presbyter.

Respondeo: Couarruias lib. 1. variarum resolutionum cap. 10. §. 16. cum quibusdam Canonistis, concedit totum. Verum omnino neganda est consequentia; sequeretur enim, eum, qui non sit Presbyter, posse alium ordinare Presbyterū; quod est contra rationem translationis Ordinum, qui deriuatur ab Ordine; sicut simile à simili, seu sicut potestas à potestate.

Dices: Presbyteratum in Episcopatu contineri eminenter, sicut Diaconatum in Sacerdotio; ac proinde non esse absurdum id, quod inferitur.

Respondeo: Hoc dici non posse: nã si sic Presbyteratus in Episcopatu contineretur, posset quis consecrare Eucharistiam & offerre sacrificium, qui non esset ordinatus Presbyteri ordinatione; quod omnino est inauditum, & falsum. Nam sensus Ecclesie est, illam diuinissimam potestatem non dari, nisi per propriam & singularem ordinationem, qua eius ministerium significetur. Neque simile est, quod adfertur in alijs Ordinibus: Nã Ordo Diaconatus & Subdiaconatus merito eminenter continentur in Ordine Presbyteri; quia munus Presbyteri est longè excellentius, imò est finis ad quæ munera inferiora ordinantur. In potestate autem quæ immediatè attingit finem, iure continentur potestates, quæ circa media versantur, & quasi eminus ad finem destinantur. Munus autem Episcopi proprium, non est excellentius munere Presbyteri, sed potiùs contrà: nihil enim sublimius consecratione Eucharistie. Vnde etiam munus Presbyteri non ordinatur ad functionem propriam Episcopi, nec in eo, continetur. Vide Scotum dist. 24. art. 2.

Non sic Presbyteratus in episcopatu continetur, sicut Diaconatus in Presbyteratu.

DVBIVM II.

Verum Episcopus iure diuino sit maior, seu superior Presbytero?

Heretici nostri negant, secuti in hoc Aëriū, qui teste Epiphano heresi 75. docebat Episcopos non esse Presbyteris maiores potestate Ordinis: neque rectè fieri in Ecclesia, quòd eis concedatur maior auctoritas seu iurisdictio.

34 Nostri heretici negant.

Sed fide tenendum est, Episcopum esse iure diuino, Presbytero maiorem, saltem quoad Ordinis potestatem. Definitur in Cons. Trid. sess. 23. c. 7. Si quis dixerit Episcopos non esse Presbyteris superiores; vel non habere potestatem Confirmandi & Ordinandi; vel eam, quam habent, ijs esse cum Presbyteris communem, anathema sit.

Episcopi sunt Presbyteris maiores potestate Ordinis.

Ratio

Ratio est manifesta: Quia Episcopi possunt ordinare Presbyteros, quod nudus Presbyter non potest, vt etiam expressè docet Hieronymus epist. 85: ergo potestate sunt superiores. Patet consequentia; qui benedicit, maior est, quam qui benedicitur. Hoc tamen non sic accipiendum est, quasi *Ordinatio Episcopi*, vel *potestas*, quæ per illam ordinationem confertur, sit excellentior, aut maior ordinatione vel potestate *Presbyteri* (etsi externa ceremonia sit augustior) hoc enim falsum est: nulla enim potest esse potestas, quæ maior sit, quam potestas consecrandi Corpus & Sanguinem Domini, & absoluendi à peccatis, quæ est potestas *Presbyteri*: Sed quia *ordinatio & potestas Episcopi* includit ordinationem & potestatem *Presbyteri*; sicut totum includit partem. *Episcopatus* enim essentialiter constat duabus potestatibus veluti partibus, potestate *Presbyteratus*, & potestate illa propria *Episcoporum*, quæ in vltima ordinatione confertur. Vnde *Presbyter* est veluti *Dimidiatus Episcopus*, & accedente vltima ordinatione fit *perfectus Episcopus*.

Quomodo id intelligendum.

Presbyter est dimidiatus Episcopus.

33 Sime etiam illis iurisdictione maiores.

Act. 20.

1. Tim. 5.

Dionys.

Ignat.

Irenæus.

36

Hæc maior iurisdictione illis iure diuino datur.

Dico Secundò: Meritò quoque *Episcopus* in Ecclesia est maior *Presbytero*, etià iurisdictione. Est etiam fide tenendum; vt patet ex definitione Concilij allati, cum ait: *Si quis dixerit Episcopos, non esse Presbyteris superiores, anathema sit.* Neque id Hieronymus vnquam negauit.

Probatur Primò: ex Scriptura. Actorum 20. v. 28. *Attendite vobis, & vniuerso gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei.* Dicitur autem Spiritus sanctus posuisse Episcopos, vel quia reuelatione Spiritus sancti constituti sunt; vt *Timotheus*: Vel quia *Episcoporum* ordinatio instituta est à Deo; quomodo Reges dicuntur à Deo habere potestatem, ad Rom. 13. quod multò magis locum habet in *Episcopis*, quorum potestas est supernaturalis; ac proinde speciali modo instituta est à Spiritu sancto: Vel denique, quia auctoritate Apostolica constituti erant *Episcopi*, quæ auctoritas immediatè est à Spiritu sancto; ac proinde quod per eam fit, à Spiritu sancto fieri dicitur. Sic alibi in Actis; *Visum est Spiritui sancto, & nobis.* Nec obstat, quòd ijdem paulò antè vocentur *Presbyteri*, Act. 20. v. 17. cum dicitur, *Vocauit Presbyteros Ecclesie*; quia nomen *Presbyteri* tunc erat commune *Episcopo, & simplici Sacerdote*.

Idem Probatur 1. ad *Timotheum* 5. vers. 19. *Aduersus Presbyterum accusationem noli recipere, nisi sub duobus, vel tribus testibus.* Hic videmus *Episcopum* esse iudicem *Presbyterorum*: idque tempore *Pauli*.

Probatur Secundò: Ex Patribus. *Dionys.* c. 5. describens Hierarchiam Ecclesiasticam, primo loco ponit *Pontifices*, secundo *Sacerdotes*, tertio *Ministros seu Diaconos*. *Ignatius Epist. ad Philadelph.* *Boni sunt Sacerdotes, melior autem est Pontifex, cui credita sunt sancta sanctorum.* *Irenæus lib. 3. cap. 3.* dicit *Episcopis* esse commissa Ecclesias, tanquam *Apostolorum* successoribus. Sed

Difficultas est, Vtrum *Episcopi* iure diuino habeant hanc iurisdictionem?

Respondeo & Dico Tertio: Verius est *Episcopis* iure diuino deberi iurisdictionem maiore, quam *Sacerdotibus*; non tamen eam actu habere, nisi iure humano.

Prior pars est certa, & communis: & colligi potest ex testimonijs citatis.

Probatur Primò: Quia id quod in veteri testamento erant *Pontifex, minores Sacerdotes, & Leuitæ*, id in nouo Testamento sunt *Episcopi, minores Sacerdotes, & Diaconi*: vt docet Hieron. ep. 85. ad *Euagriũ* in fine: atqui in veteri testamento, iure diuino, iurisdicatio erat penes *Pontificem*, non autem penes *Sacerdotes*: vt patet *Deuteronomij* 17: ergo in nouo testamento debita est *Episcopo*. Secundò, *Episcopi* respondent *Apostolis* in Ecclesia; *Sacerdotes* autem 72. discipulis; vt passim docent *Patres*: idè enim dicunt *Episcopos* successisse *Apostolis*, & *Sacerdotes* 72. discipulis. Atqui *Apostoli* iure diuino erant maioris auctoritatis 72. discipulis: ergo *Episcopi* iure diuino debetur maior auctoritas, quam *Presbyteris*. Tertio: Quia in Concilijs soli *Episcopi* iudicant: atqui in his maximè exercetur iurisdicatio, quia conduntur canones totam Ecclesiam concernentes: ergo

Secunda Pars Probatur: Quia *Episcopi* iurisdictionem suam habent à *Pontifice*: hic enim *Episcopos* constituit, eisque iurisdictionem dat vel auferit, restringit vel auget. Ratio est; quia cum *Pontifex* iure diuino sit caput & superior omnium *Christianorum*, etiam *Episcoporum*; necessarium erat, vt iurisdicatio quoque *Episcoporum* esset in ipsius potestate; eamque posset dare vel adimere, extendere vel contrahere, prout expediens futurum erat Ecclesie.

Dices: Id posse fieri subtractà tantummodò materià, id est, subtractis subditis, non autem mutando quidquam circa ipsam *Episcopalem iurisdictionem*; quæ ex parte causæ efficientis est necessaria: sicut supra dictum est de potestate absoluendi.

Respondeo: Esse disparem rationem: Quia potestas absoluendi, naturà suà est potestas iurisdictionis: vnde *Pontifex* solius materiæ subtractione reddit hanc potestatem inualidã seu otiosam. Potestas autem quam *Episcopus* accipit per suam ordinationem, non est potestas iurisdictionis, neque requirit iurisdictionem, vt exeat in actum; vnde non censetur illi dari, vel detrahi iurisdicatio, quòd dumtaxat dentur vel detrahatur subditi: sed quia datur ipsa potestas iurisdictionis necessaria ex parte causæ efficientis.

Ex dictis colligi potest, quomodo intelligendum sit, quod ait Hieronymus tum in epist. ad *Euagrium*, tum in Commentario ad *Titum* 1. Non enim negat *Episcopum* esse maiorem ordinatione; nam hoc apertè dicit in ipsa epistola: neque etiam iurisdictione saltem collatã per Ecclesiam: sed insinuat hanc iurisdictionem ipsi conuenire potius ex consuetudine, quam ordinatione Christi: quod in bonum sensum exponi potest. Nam quòd singuli *Episcopi* actu habeant maiorem iurisdictionem, quam *Presbyteri*, id ex consuetudine est seu ex iure humano; vt iam antè diximus.

Secundu esu solùm habent à Papa.

Explicatur mens S. Hieronymi.

DVBIVM III.

Vtrum Diaconatus & Subdiaconatus sint Sacramentum?

D Vrandus dist. 24. qu. 2. & Caietanus Opusculo 11. negant. Inclinat *Victoria* qu. 26. Negat *Du-randus*, dicens hanc sententiam esse probabilissimam, nisi torrens *Doctorum* esset in contrarium.

Respondeo & Dico Primò: Valde probabile est *Diaconatum* esse Sacramentum. Primò, Quia est ferè cõmunis *Doctorum* sententia. Secundò, quia videtur

Diaconatus est Sacramentum.